

TÜRK-İŞ'TE DELEGELİKLER PARAYLA SATILDI

Aydınlık Gazetesi, 8 Nisan 2013

Yıldırım Koç

Önümüzdeki günlerde kamuoyu Türk-İş'te genel kurul konusunu yeniden tartışacak.

Konu, Türk-İş genel kurullarında delegeliklerin parayla satılması. Türk-İş'te parayı bastıran, delegeyi kapmış.

Bu konu şu anda yargıya taşındı. 10 Nisan 2013 günü yerel mahkeme bu konuyu ele alıyor.

Türk-İş genel kurul delegelikleri Türk-İş tüzüğü'nün 7. maddesinde düzenlenmektedir. Buna göre, 500-1000 üyesi olan sendika 1 delege; 1001-2000 üyesi bulunan sendika 2 delege; 2001-3000 üyesi olan sendika 3 delege; 3001-5000 üyesi bulunan sendika 4 delege ile temsil edilir. 5000'den sonra 15.000'e kadar her tam 2000 üye için ayrıca 1 delege hesaplanır. 15.000'den sonra 30.000'e kadar her tam 3000 üye için ayrı 1 delege belirlenir. 30.000'den sonra 50.000'e kadar her tam 4000 üye için ayrıca 1 delege; 50.000'den fazla üyelere her tam 5000 üye için ayrıca 1 delege hesaplanır.

Bu düzenleme mantıklıdır; küçük sendikaların genel kurulda daha demokratik bir biçimde temsiline olanak tanımaktadır.

Ancak bizde ve özellikle sendikacılarda oyun çoktur.

Osmanlı'da oyun çoktur; ancak sendikacı Osmanlı'yı suya götürür, susuz getirir; tuz yalattır, bir daha suya götürür, yine susuz getirir.

Sendikaların üye sayıları sendikaların bildirimlerine ve ödedikleri aidata bağlıdır. Bu konuda bir denetim yapılmaz. İki genel kurul arasındaki dönemde ödenen aidat ortalamasına göre delege sayısı belirlenir. Gerçek üye sayısı ne olursa olsun, parayı bastıran delegeliği kapar.

Türk-İş'in 2011 Aralık Genel Kurulu'nda Demiryol-İş 32.319 üye üzerinden aidat ödedi ve ona uygun delege götürdü. Sendikanın gerçek üye sayısı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak 2013 istatistiklerine göre 14.563 idi.

Haber-İş 40.050 üye üzerinden aidat ödedi ve delege götürdü. Gerçek üye sayısı Ocak 2013 istatistiklerinde 16.203 idi.

Yol-İş 117.600 üye üzerinden aidat ödedi ve delege götürdü. Gerçek üye sayısı Ocak 2013 istatistiklerinde 32.385 idi.

Tes-İş 117.600 üye üzerinden aidat ödedi ve delege götürdü. Gerçek üye sayısı Ocak 2013 istatistiklerinde 45.882 idi.

Sendikaların günümüzdeki bu düşük üye sayılarının bir bölümü de, geçmişte üye olup, aynı işkolunda sendikasız bir işyerinde çalışmayı sürdüren işçilerden oluşuyordu. Aidat ödeyen üye sayıları, belirtilen bu düşük rakamların da altındaydı.

Böylece son derece anti-demokratik bir uygulama hayata geçirildi.

Mustafa Kumlu da, genel kurulda 10 Aralık 2011 günü yaptığı konuşmada bu durumu kabul etti; gerçek üye sayısı üzerinden aidat alınması durumunda personel ücretlerinin ödenemeyeceğini söyledi. Türk-İş genel merkezinin kısa bir süre önce üye sendikalara gönderdiği yazıda ise aidatların gerçek üye sayıları üzerinden ödenmesi istendi.

Bu uygulamaya karşı 5 Ocak 2012 tarihinde Tekgıda-İş Genel Merkezi, Toleyis Genel Merkezi ve Cemal Bakındı adına Av.Akın Yılmaz tarafından Ankara İş Mahkemesinde dava açıldı. Mahkeme, 2012 yılı Haziran ayında bu başvuruyu reddetti. Yargıtay ise 21.1.2013 tarihli kararıyla bu kararı bozdu. Ancak gerekçeli karar ancak Mart başında yerel mahkemeye iletildi. Şimdi yerel mahkeme, 10 Nisan'da yapacağı duruşmada genel kurulun iptali istemiyle açılan davaya bakacak.

Türk-İş'i zor günler bekliyor. Olağanüstü genel kurul toplayıp bu süreci aşmaya kalksalar, bu girişim mahkemenin tedbir kararıyla durdurulur; çünkü olağanüstü genel kurul, son olağan genel kurulun delegeleriyle toplanır. Bu delegelikler ise yargıda.

Türk-İş'te bazı şeylerin değişmesi gündemde gibi gözüküyor.